

HANDLINGSPROGRAM FOR FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV

2022 - 2025

Vestby
kommune

Forord

Visjonen for området fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er at alle innbyggerne i Vestby skal gis gode muligheter til å være aktiv hele livet, i sitt nærmiljø. Visjonen beskriver et lokalsamfunn slik vi ønsker det. Den gir oss en retning, og noe vi i fellesskap må bidra til for å nå. Ved å tilrettelegge for aktiviteter, natur- og kulturopplevelser vil kommunen gi innbyggerne mulighet til å velge aktivitet som del av hverdagen.

I kommunedelplanen står det at eksisterende handlingsprogram for idrett og fysisk aktivitet, skal videreutvikles og tilpasses slik at handlingsprogrammet har en tett tilknytning til kommunedelplanen. Planen du nå sitter med, beskriver hvilke tiltak og prioriteringer Vestby kommune ønsker å gjennomføre de neste fire årene, for å nå målene og visjonen beskrevet i kommunedelplanen.

Tiltakene er med på å nå målene innunder de tre innsatsområdene; attraktive sosiale møteplasser, aktiv hele livet, helhetlig og fremtidsrettet utvikling. Med varierte tiltak innenfor innsatsområdene, ønsker kommunen å tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne velge en aktiv hverdag.

Handlingsprogrammet for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv vil ha et fireårsperspektiv og skal rulleres årlig. På denne måten kan handlingsprogrammet tilpasses, og nødvendige fremtidige justeringer kan gjøres kontinuerlig.

Innhold

Forord	2
Formål med handlingsprogrammet.....	4
Fokus for fireårsperioden	5
Prioriterte strategiske virkemidler i perioden 2022 – 2025	5
Felles tiltaksliste for 2022-2025.....	7

Formål med handlingsprogrammet

I henhold til pkt. 6.1.3 saksbehandling og prioritering, i bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, skal spillemiddelsøknadene prioriteres gjennom politisk fattede vedtak og i samsvar med kommunens plan for idrett og fysisk aktivitet. I tillegg skal kommunen sette opp oversikt over søknadene i to søknadsgrupper (jfr. pkt 6.1.4 søknadsgrupper):

- Ordinære anlegg
- Nærmiljøanlegg

Tradisjonelt har handlingsprogrammet for idrett og fysisk aktivitet i Vestby kommune kun vært en oversikt over hvilke idrettsanlegg som skal rehabiliteres eller bygges, og som det er aktuelt å søke om spillemidler til. Spillemiddelsøknadene skal prioriteres gjennom politisk fattede vedtak, og i samsvar med kommunens plan for idrett og fysisk aktivitet. Dette i henhold til bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Kulturdepartementet setter som krav til kommunene at det skal være en vedtatt kommunal plan for idrett og friluftsliv for å sikre:

- Sterkere kommunal styring av anleggsutbyggingen
- Klarere prioritering i kommunene
- At anlegg blir sett i et større og helhetlig, perspektiv

Dette kravet er begrunnet i at utbyggingen av idrettsanlegg stadig har blitt utvidet til nye anleggsgrupper og nye målgrupper, og at det over tid har oppstått behov for bedre styring av bruken av spillemidler. Dette sett ut fra generelle samfunnsmessige, anleggspolitiske og idrettspolitiske målsettinger. I tillegg har nasjonale føringer forsterket betydningen av satsing på økt fysisk aktivitet de siste årene.

Dette samsvarer godt med kommunens nylig vedtatte kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2020-2031. Forslag til handlingsprogram 2022-2025, som ligger vedlagt, er derfor også en start på implementeringen av de nasjonale og regionale føringene.

Fokus for fireårsperioden

Vestby kommune har som mål å legge til rette for at alle innbyggerne i Vestby skal gis gode muligheter til å være aktive hele livet, i sitt nærmiljø. Dette er likevel ikke et uttrykk for at alle målområder og grupper skal prioriteres like høyt, eller at kommunen påtar seg et ansvar for å tilrettelegge for alle typer særinteresser, uavhengig av behov. Det er en kommunal oppgave å foreta nødvendige prioriteringer.

Hovedfokuset i første del av programperioden vil være å kartlegge og utrede, for å avdekke, reelle, behov. Tiltak og investeringer som har en økonomisk konsekvens, vil deretter bli lagt inn som forslag i forbindelse med rulleringen av handlingsprogram for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2023-2026

For å møte fremtiden er det viktig med gode møteplasser for å styrke innbyggerrelasjonene. Alle bør ha mulighet til å delta i aktiviteter, - egenorganisert, organisert, semiorganisert, spontan- eller hverdags aktivitet. I 2022 vil vi derfor se på mulige modeller for å legge til rette for egen- og semiorganisert aktivitet i kommunens anlegg, med ekstra fokus rettet mot innvandrere, eldre og ungdom.

Alle fremtidige tiltak bør basere seg på helhetlig kartlegging og vurderinger, med bakgrunn i reelle behov og bærekraft. Følgende arbeidsmetodikk bør følges:

Prioriterte strategiske virkemidler i perioden 2022 – 2025

Som nevnt vil hovedfokuset være å kartlegge, utrede og behovsvurdere. Fra kommunedelplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2020 – 2031, vil følgende strategiske virkemidler bli prioritert i handlingsprogrammet for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2022-2025:

Fra innsatsområdet «Attraktive sosiale møteplasser»

Vestby er en god og inkluderende kommune å bo, jobbe og leve i alle livsfaser.

- Sette av attraktive arealer til fysisk aktivitet, sosialisering og rekreasjon.
- Ivareta eksisterende anlegg og arealer, og utvikle trygge og funksjonelle nærmiljøområder som innbyr til fysisk aktivitet.
- Oppdaterte lovpålagte forvaltningsplaner for de statlige sikrede friluftsområdene.
- Informasjon og økt kunnskap om Allemannsretten skal bidra til å sikre allmennheten tilgang til utmark, og hindre uhjemlet stengsler.
- Idretts- og aktivitetsarenaer skal være åpne og tilgjengelige for alle, i tråd med Kulturdepartementets krav om universell utforming, likestillings- og diskrimineringsloven og FN's konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.
- Prøve ut ulike modeller for økt bruk av innendørs idrettsflater til treninger for egen- og semiorganisert aktivitet.
- Se på muligheter for å etablere aktivitetsarenaer for egenorganisert aktivitet som også vil fungere som møteplass for nærmiljøet.
- Definere minimumsinnhold til attraktive aktivitetsarenaer.
- Vurdere om kommunale tilskuddsordninger for kultur- og fritidsaktiviteter fungerer i henhold til formål.
- Tilby relevante kurs til frivilligheten for å øke kunnskap og kompetanse.

Fra innsatsområdet “Aktiv hele livet”

Alle har tilgang til gode og trygge nærmiljøområder for idrett, opphold, lek og rekreasjon, med god tilgjengelighet til marka og grøntarealer. Prioriterte strategiske virkemidler:

- Positiv og framtidsrettet i møte med nye aktiviteter og trender.
- Få flere til å bruke kommunens turvei og turstinett mer.
- Kort og enkel forflytning mellom egen bolig og nærmiljøområder
- Sikre turveier, - stier og løypenett mot nedbygging
- Se etter nye og fleksible muligheter for organisering av aktiviteter i kommunens anlegg og eiendom.
- Stimulere til samarbeid på tvers av organisasjoner og interesseområder.
- Legge til rette for aktivitet med hest eller hund til inspirasjon og motivasjon for turfellesskap.
- Kartlegge relevante områder som krever lite innsats for å tilfredsstill universell tilrettelegging.
- Kartlegge muligheter for støtte og bistand for å redusere økonomiske hindringer for å velge en aktiv livsstil.
- Styrke tilgjengeligheten og informasjonen om anlegg, områder og øvrige aktivitetstilbud, både i interaktive og tradisjonelle medier.

Fra innsatsområdet “Helhetlig og framtidrettet utvikling”

Kunnskapsbaserte og planmessige valg som sikrer bærekraftige løsninger for fremtiden. Prioriterte strategiske virkemidler:

- Utvikling av nye og eksisterende aktivitetsarenaer skal være helhetlig og planmessig, og søke å dekke flere behov.
- Det skal være større fokus på flerfunksjonalitet, økt sambruk og samarbeid ved utvikling av nye anlegg og arealer til idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.
- Ivareta og utvikle samarbeidet mellom offentlig, frivillig og privat sektor.
- Stimulere og ivareta initiativ for egenorganiserte aktiviteter.
- Bruke teknologi som et hjelpemiddel for å få folk i aktivitet.
- Redusere negative påvirkning på miljøet, med særlig vekt på å tilrettelegge for natur- og miljøvennlige anlegg og aktivitetsarenaer.

Felles tiltaksliste for 2022-2025

Tiltakslisten er ikke uttømmende, men følgende tiltak er en prioritet:

Tiltak	Tidsfrist	Måleindikator	I henhold til strategisk mål
<p>Oppdatere og fornye samarbeidsavtalen mellom Vestby kommune og Vestby Idrettsråd.</p> <p>Årlig seminar i samarbeid med Vestby idrettsråd.</p>	2021/2022	Signert avtale	Stimulere til samarbeid på tvers av organisasjoner og interesseområder.
<p>Utrede og utarbeide et «åpen hall prosjekt» i samarbeid med Ung arena Vestby, med tanke på tilrettelegging for egen- og semiorganiserte aktiviteter.</p> <p>Tilby grupper som ønsker å drive aktivitet treningstid i kommunale anlegg, f. eks: Rulleskøyter, kanonball</p>	2021/22	Antall aktiviteter, med varighet over 6 mnd.	<p>Prøve ut ulike modeller for økt bruk av innendørs idrettsflater til treninger for egen- og semiorganisert aktivitet.</p> <p>Utnytte kommunale eiendommer for å skape aktivitet og sosiale møteplasser.</p>
<p>Gå gjennom rutiner, retningslinjer, arbeidsfordeling og arbeidsmåter for leie og booking av idrettshaller, gymsaler, svømmehaller og kultursaler.</p>	Årlig	<p>Høyere andel utlån i utleieperioden</p> <p>Antall unike leietakere</p>	<p>Styrke tilgjengeligheten og informasjonen om anlegg, områder og øvrige aktivitetstilbud, både i interaktive og tradisjonelle medier.</p> <p>Se etter nye og fleksible muligheter for organisering av aktiviteter i kommunens anlegg og eiendom.</p>
<p>Videreføre og videreutvikle spillemiddelkurs for frivillige lag og foreninger i Vestby kommune.</p> <p>Gi innsikt i muligheter som finnes i spillemiddelbestemmelsene, og stimulere til samarbeid og kreativ utvikling.</p>	Årlig	<p>Antall deltakere og antall deltakere fra lag og foreninger</p> <p>Antall spillemiddelsøknader</p> <p>Antall samarbeidsprosjekter</p>	<p>Tilby relevante kurs til frivilligheten for å øke kunnskap og kompetanse.</p> <p>Bygge multifunksjonelle, allsidige og trygge aktivitetsarenaer som ønsker velkommen og pirrer nysgjerrigheten.</p>
<p>Vurdere å etablere flere kurs for frivillige lag og foreninger i Vestby kommune. Bør gjøres i samarbeid med frivillige lag og foreninger.</p>	Årlig	Antall attraktive kurs	Stimulere til samarbeid på tvers av organisasjoner og interesseområder.

			Ivareta og utvikle samarbeidet mellom offentlig, frivillig og privat sektor.
Videreføre stolpejakten og utvide til å gjelde flere steder i Vestby kommune.	I hele programperioden	Antall stolpejegere og antall unike besøk på stolpene	Bruke teknologi som et hjelpemiddel for å få folk i aktivitet. Positiv og framtidsrettet i møte med nye aktiviteter og trender.
Ta i bruk ulike "sykkelkampanjer" rettet mot ulike målgrupper.	Hele programperioden	Antall kampanjer	Bruke sykkelstrategien aktivt som et levende dokument, og videreutvikle strategien.
Fullføre prosjektet "En morsom omvei" i samarbeid med organisasjonen Tverga, for utvikling av Bruerparken til nærmiljø aktivitetsområde. Opplæring i kreativprosess. Plan for helhetlig utvikling, over flere faser. Reell medvirkning med hovedmålgruppen.	Hele programperioden	Antall aktiviteter og brukere av Bruerparken	Utvikling av nye og eksisterende aktivitetsarenaer skal være helhetlig og planmessig, og søke å dekke flere behov. Ivareta eksisterende anlegg og arealer, og utvikle trygge og funksjonelle nærmiljøområder som innbyr til fysisk aktivitet. Utbygging og prioritering av nye anlegg skal skje på bakgrunn av behovsanalyser som tar høyde for livskvalitet i boområdene, og barn og ungdoms oppvekst.
Ferdigstille prosjektet «Friluftslivets ferdselsårer». Arbeidet gjennomføres etter egen prosjektplan. Systematisk og metodisk gjennomgang av kommunens stier, turveier, og turmål. Målet er å lage en helhetlig plan for friluftslivets ferdselsårer, for å identifisere, ivareta, og utvikle ferdselsårene, slik at befolkningen sikres et attraktivt friluftslivstilbud. Kunnskapsgrunnlag for å ivareta friluftsliv i annen arealplanlegging.	Plan ferdig utarbeidet i løpet av 2023		Få flere til å bruke kommunens turvei og turstinett mer. Trygg ferdsel i forbindelse med hverdags- og turaktiviteter. Sikre turveier, -stier og løypenett mot nedbygging. Kartlegge relevante områder som krever lite innsats for å tilfredsstillende universell tilrettelegging.

Plan utvikling av ferdselsårer på en bærekraftig måte.			
Besøksstrategi for Ødemørkstunet, med bygninger Plan for drift og utvikling av tunet, med tilførende områder (utenfor verneomr.) Brukermedvirkning Plan for bruk av bygninger	2022	Antall unike innspill i forbindelse med brukermedvirkningen	Utnytte kommunale eiendommer for å skape aktivitet og sosiale møteplasser. Få flere til å bruke kommunens turvei og turstinett mer. Se etter nye og fleksible muligheter for organisering av aktiviteter i kommunens anlegg og eiendom. Ivareta og utvikle samarbeidet mellom offentlig, frivillig og privat sektor. Styrke rammene for frivillige og lokale initiativ som gir økt fysisk aktivitet.
Gå gjennom, oppdatere og gjøre eventuelle endringer i dagens kriterier for tilskudd gjennom kulturmidler.	Revideres hvert 4.år for å opprettholde moderne tilskuddsordninger.	Økning av antall søknader i programperioden.	Styrke rammene for frivillige og lokale initiativ som gir økt fysisk aktivitet. Vurdere om kommunale tilskuddsordninger for kultur- og fritidsaktiviteter fungerer i henhold til formål. Kartlegge muligheter for støtte og bistand for å redusere økonomiske hindringer for å velge en aktiv livsstil.
Utarbeide en helhetlig anleggsplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> - Vestby nord (Randem, Sole og Vestby sentrum) - Pepperstad og Hvisten - Garder - Hølen - Son Utvikling av nye og eksisterende aktivitetsarenaer skal være helhetlig og planmessig, og søke å dekke flere behov.	Pepperstad og Hvitsten i 2022 Vestby nord i 2023 Garder i 2023 Hølen i 2024 Son i 2024	En plan per område i henhold til tidsplan	Utbygging og prioritering av nye anlegg skal skje på bakgrunn av behovsanalyser som tar høyde for livskvalitet i boområdene, og barn og ungdoms oppvekst. Sikre gode rammevilkår for utøvelse av topp- og breddeidrett, fysisk aktivitet, tradisjonelt og urbant friluftsliv for alle.

<p>Utarbeide lokale kriterier for prioritering av spillemiddelsøknader. Spillemiddelsøknadene må fremover i tid prioriteres ut ifra reelle behov og bærekraftsvurderinger.</p> <p>Dette må være på plass ved rullering av handlingsprogram for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2023-2026.</p> <p>Opprydning i Anleggsregisteret for Vestby kommune, i henhold til kravene fra Vike fylkeskommune.</p> <p>Sørge for at det blir utformet FDV planer i forbindelse med utbygging av anlegg, ferdigstilling av anlegg og sikre avsetning av økonomi til FDV.</p>	<p>2022, - for spillemiddelsøknader 2023</p>	<p>Antall godkjente spillemiddelsøknader</p>	<p>Det skal være større fokus på flerfunksjonalitet, økt sambruk og samarbeid ved utvikling av nye anlegg og arealer til idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.</p> <p>Skape mer aktivitetsvennlig samfunn der alle uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og sosial bakgrunn gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet på egne premisser.</p>
<p>Kartlegge eksisterende nærmiljøanlegg, og se på behov for oppgradering av eksisterende områder.</p>	<p>Oppstart 2022, hele programperioden</p>	<p>Oppdatert anleggsstatus for nærmiljøanlegg</p>	<p>Ivareta eksisterende anlegg og arealer, og utvikle trygge og funksjonelle nærmiljøområder som innbyr til fysisk aktivitet.</p>
<p>Sette opp informasjonsskilt med veiledning i friluftslivsmessig adferd og turrutebeskrivelser på de mest populære, og brukte friluftslivsområdene.</p> <p>Prioriterte områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ødemørk - Krokstrand - Hulvika - Grevlingen - Risil 	<p>Oppstart i prioriterte områder i 2022</p>	<p>Redusert slitasje på natur i utsatte områder</p>	<p>Informasjon og økt kunnskap om allemannsretten skal bidra til å sikre allmennheten tilgang til utmark, og hindre uhjemlet stengsler.</p>
<p>Lage en helhetlig tiltaksplan for utvikling og sikring av kommunens statlig sikrede friluftslivsområder.</p> <p>Relevant skilting, merking og informasjon.</p> <p>Tilrettelegge for aktiviteter som padling, havsvømming</p>	<p>Forvaltningsplan i løpet av 2022. Praktisk gjennomføring i siste del av programperioden</p>	<p>Oppdatert forvaltningsplan, godkjent av Viken fylkeskommune, per statlig sikret friluftslivsområde</p>	<p>Oppdatere lovpålagte forvaltningsplaner for de statlig sikrede friluftslivsområdene.</p>
<p>Vurdere nærmiljøanlegg i tilknytning til skolene og vurdere behov for oppgradering. I samarbeid med skole.</p>	<p>2023</p>	<p>En nærmiljøplan per skole, per år</p>	<p>Barnehager og skoler skal ha minstekrav til uteoppholdsarealer som er</p>

			<p>tilrettelagt for aktivitet på dagtid og etter skoletid.</p> <p>Skolegårder utvikles til nærmiljøanlegg som blir lokalmiljøets sentrale møte- og aktivitetsområder.</p>
<p>Kartlegge tilgjengelighet i idrettsanlegg for funksjonsvarierte.</p> <p>I samarbeid med Rådet for funksjonshemmede.</p> <p>Kartlegging en skal først og fremst legge vekt på tilgang til idrettsanlegg for deltakelse i (trenings-) aktiviteter.</p> <p>Notere avvik fra kravene til universell utforming.</p>	2023	Antall kartlagte aktivitetsflater	<p>Idretts- og aktivitetsarenaer skal være åpne og tilgjengelige for alle, i tråd med Kulturdepartementets krav om universell utforming, likestillings- og diskrimineringsloven og FN's konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.</p>
<p>Kartlegge egnede områder for etablering av nye nærmiljøområder.</p> <p>Innspill til plan for å sikre arealer til nærmiljøområder i områder for utbygging/ utvikling.</p> <p>Vurdere adkomst fra boområder.</p>	Gjennomføres i hele programperioden, i områder avsatt for bygging og utvikling		<p>Sette av attraktive arealer til fysisk aktivitet, sosialisering og rekreasjon.</p> <p>Ivareta eksisterende anlegg og arealer, og utvikle trygge og funksjonelle nærmiljøområder som innbyr til fysisk aktivitet.</p> <p>Sikre sammenhengende grønnstrukturer av turveinettet og stier som binder nærmiljøområdene sammen.</p>
<p>Se på muligheter for samarbeidsformer med frivillige lag og foreninger som ikke er organisert i Vestby Idrettsråd.</p> <p>Utrede mulighetene for å tilrettelegge for utlånsordninger av fritidsutstyr.</p>	2023/24		<p>Ivareta og utvikle samarbeidet mellom offentlig, frivillig og privat sektor.</p> <p>Kartlegge muligheter for støtte og bistand for å redusere økonomiske hindringer for å velge en aktiv livsstil.</p>

